

SPORT- EN BEWEEGVISIE 2019-2030
“SPORT EN BEWEGEN VERBINDT
NEDER-BETUWE”

OP WEG NAAR EEN LOKAAL SPORTAKKOORD

Inhoud

1. Aanleiding	2
2. Inleiding	2
2.1 De situatie in Neder-Betuwe	2
2.2 De situatie in de dorpen van Neder-Betuwe	3
2.3 Verband voldoende bewegen en gezondheid	3
2.4 Rol sport en bewegen binnen het sociaal domein	4
2.5 Trends en ontwikkelingen	5
2.6 Hoe is deze visie tot stand gekomen?	7
3. De visie en missie van Neder-Betuwe	8
3.1 Subdoelstellingen	9
4. De analyse: Hoe staat Neder-Betuwe ervoor?	9
4.1 Spoor 1: Inclusief sporten en bewegen in Neder-Betuwe	9
4.2 Spoor 2: Duurzame sport- en beweeginfrastructuur	10
4.3 Spoor 3: Vitale sportaanbieders	10
4.4 Spoor 4: Van jongs af aan vaardig in bewegen	11
4.5 Spoor 5: Positieve sportcultuur	11
5. Doelstellingen per spoor uitgewerkt	12
6. Organisatiestructuur	15
6.1 De pijleraanpak binnen de lokale samenwerking	15
7. Communicatie en planning	16

1. Aanleiding

Er gebeurt veel op het gebied van sport en bewegen in Neder-Betuwe. De waarde van sport en bewegen wordt steeds meer gezien en erkend. Steeds vaker worden projecten in Neder-Betuwe gekopieerd naar andere gemeenten en we mogen trots zijn wat er in een relatief korte tijd bereikt is. Toch laten cijfers nog steeds een ander beeld zien. Het aantal inwoners met overgewicht stijgt en ligt boven het landelijk gemiddelde, de motoriek van kinderen blijft achter en veel inwoners voldoen niet aan de beweegnorm. Een integrale aanpak die aansluit en een meerwaarde levert op de integrale JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) aanpak in Neder-Betuwe, kan ervoor zorgen dat de versnipperde aanpak één geheel gaat vormen. Met het afgesloten Nationaal Sportakkoord en Preventieakkoord, waarin beide de oproep zit tot het sluiten van lokale akkoorden, is er een nieuwe impuls om te verkennen hoe het sport- en beweegbeleid versterkt en verbonden kan worden aan meerdere gemeentelijke uitdagingen.

2. Inleiding

De gemeente Neder-Betuwe vindt het belangrijk dat kinderen gezond kunnen opgroeien in de gemeente en dat zij een gezonde leefstijl ontwikkelen. Niet alleen om gezondheidsproblemen, zoals hart- en vaatziekten, diabetes en bepaalde vormen van kanker in de toekomst te voorkomen, maar ook om een kind nu al een goede basis voor de toekomst te geven. Kinderen met een gezond gewicht en een goed ontwikkelde motoriek zitten namelijk beter in hun vel, worden doorgaans minder gepest en hebben meer zelfvertrouwen dan kinderen met overgewicht/obesitas. Het bevorderen van het maken van gezonde keuzes ten aanzien van een 'gezond gewicht' en een goede ontwikkeling van de motoriek bij kinderen wordt daarom nagestreefd vanuit de gemeente Neder-Betuwe.

Maar sport gaat verder dan een gezonde leefstijl alleen. Naarmate de leeftijd toeneemt, zien we ook in Neder-Betuwe de gevoelens van eenzaamheid toenemen. De oorzaken van eenzaamheid zijn onder meer: eigen gezondheidsproblemen of gezondheidsproblemen van de partner, een beperkt sociaal netwerk en persoonlijke kenmerken zoals een gebrek aan sociale vaardigheden, verlegenheid en een negatief zelfbeeld. In het landelijke actieplan zijn gebruik van het 'lokaal netwerk', 'eigen kracht' en 'veilige omgeving' sleutelwoorden. Over het algemeen spelen vooral gemeenten, zorg- en welzijnsorganisaties en vrijwilligersorganisaties een rol bij de aanpak van deze problematiek. Er komen ook steeds meer goede voorbeelden van hoe sport een rol kan spelen bij het tegengaan van eenzaamheid (sociaal vitaal).

Willen we de kracht van sport en bewegen benutten en deze verbinden aan meerdere gemeentelijke uitdagingen als bestrijden eenzaamheid, re-integratie, participatie, overgewicht/obesitas, dan is een integrale aanpak noodzakelijk, die zoveel mogelijk aansluit bij de JOGG aanpak.

2.1 De situatie in Neder-Betuwe

Neder-Betuwe telt 24.039 inwoners (1 januari 2019, bron: CBS) en vormt onderdeel van de bijbelgordel. De Bijbelgordel ook wel Biblebelt genoemd, is een strook waar relatief veel bevindelijk gereformeerden wonen. Een belangrijk aspect als het om sporten en bewegen gaat. Landelijk gezien hebben sportverenigingen het moeilijk, doordat de trend van het individuele sporten groter wordt. Een tekort aan vrijwilligers en afname van het aantal leden bij sportverenigingen is dan ook niet ongewoon. In Neder-Betuwe hebben we echter ook te maken met een steeds grotere groep inwoners, die geen lid is van een sportvereniging vanwege hun geloofsovertuiging. Dit maakt het voor lokale sportverenigingen moeilijk om het hoofd boven water te houden.

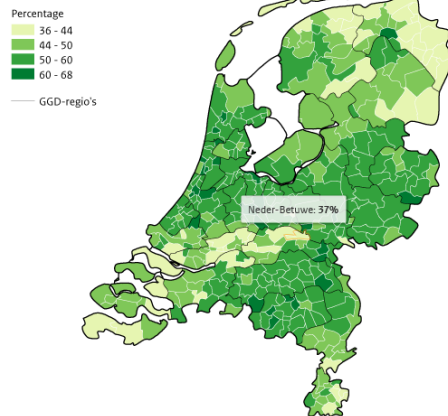
Tegelijk wordt de rol van sportverenigingen steeds belangrijker binnen het sociale domein. Sport en bewegen wordt steeds vaker ingezet om doelstellingen binnen andere terreinen te behalen en sportverenigingen worden gestimuleerd om zich maatschappelijk breder in te zetten. De vraag is dan of we de lat voor sportverenigingen en sport/beweegaanbieders in Neder-Betuwe lager moeten gaan leggen of dat we structurele ondersteuning moeten gaan bieden. De visie en de uitwerking daarvan zal het antwoord hierop geven.

2.2 De situatie in de dorpen van Neder-Betuwe

Op het gebied van sporten en bewegen laten de dorpen hetzelfde beeld zien als het gaat om de beweegnorm. Gemiddeld voldoet 30% van de kinderen tussen de 4 en de 12 jaar niet aan de beweegnorm en bij de jongeren tussen de 13 en 16 jaar is dit 50% en bij volwassenen (>19 jaar) is dit zelfs 59%. Vergelijkbare percentages zien we als we kijken naar het aantal sporters in de gemeente. Gemiddeld sport 57% van de kinderen tot en met 12 jaar niet/niet georganiseerd en bij jongeren tussen de 13 en 19 jaar is dit 62%. Bij volwassenen (>19 jaar) zien we dat 63% van de inwoners niet/niet georganiseerd sport (op basis van de oude (mildere) beweegrichtlijnen).

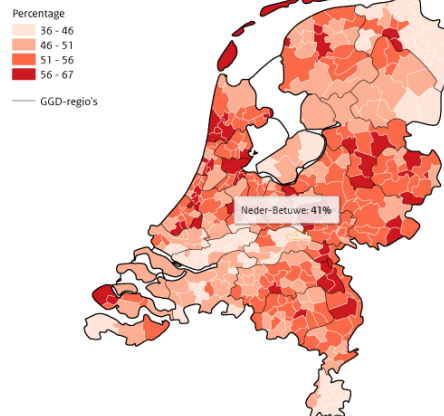
Wekelijkse sporters 2016

Per gemeente, volwassenen van 19 jaar en ouder

Voldoen aan Bewegrichtlijnen 2016

Per gemeente, volwassenen van 19 jaar en ouder

2.3 Verband voldoende bewegen en gezondheid

De basis motorische vaardigheden van een mens zijn: snelheid, kracht, coördinatie, lenigheid en uithoudingsvermogen. Het zijn de vijf bouwstenen van een gezonde ontwikkeling. Kinderen die actief zijn, doen deze vaardigheden spelenderwijs op. Buitenspelen is de ideale manier om een kind bloot te stellen aan verschillende vormen van bewegen. Zo ontwikkelt hij/zij zich veelzijdig en ontdekt hij waar hij goed in is en wat leuk is. Dat vergroot het zelfvertrouwen. Ongemerkt ontwikkelt het kind zich heel breed, leert hij de wereld verkennen, en ondertussen doet hij ook allerlei vriendjes op. Kinderen zitten echter tegenwoordig gemiddeld 5,5 uur per dag achter een scherm. Ongemerkt kan dat nog oplopen, waardoor het percentage kinderen dat voldoet aan de beweegnorm steeds kleiner wordt met alle gevolgen die dit met zich meebrengt.

De Gezondheidsraad heeft aan de minister van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) advies uitgebracht over nieuwe beweegrichtlijnen. Deze richtlijnen zijn gebaseerd op een uitgebreide analyse van al het bestaande onderzoek naar de gezondheidseffecten van bewegen. Deze benadrukt wederom het

belang van bewegen. En toont ook weer de negatieve effecten aan van langdurig en veel zitten. Op basis van de gevonden resultaten, zijn de volgende beweegerichtlijnen opgesteld.

Jeugd
4 tot 18 jaar

Hoeveel kan ik bewegen om **gezond** te blijven?

Volwassenen
en ouderen

1 uur per dag
matig intensief bewegen

Matig intensief is als je ademhaling sneller wordt.

3x per week
spier- en botversterkende activiteiten

Zoals volleybal, dansen, buiten spelen en fietsen.

2,5 uur per week
matig intensief bewegen

Verspreid het bewegen over meerdere dagen.

2x per week
spier- en botversterkende activiteiten

Voor ouderen in combinatie met balansoefeningen.

2.4 Rol sport en bewegen binnen het sociaal domein

Sport heeft potentie om gemeentelijk beleid te realiseren en de rol van sport en bewegen neemt binnen het sociale domein dan ook een steeds meer prominente rol in:

1. De sportvereniging als ontmoetingsplek

De sportvereniging als ontmoetingsplek zorgt voor sociale binding en participatie. Denk bijvoorbeeld aan ouderen die bestuurlijke taken vervullen of als scheidsrechter actief zijn. Ook jongeren die pupillenteams trainen en coachen of lid zijn van een jeugdcommissie weten andere jongeren aan zich te binden. De laagdrempeligheid van sporten en bewegen is daarbij een groot voordeel. Zo blijven oudere mensen participeren en blijven ze sociaal actief door vrijwilligerswerk en deelname aan beweegactiviteiten. Jongeren die taken en bevoegdheden krijgen op de sportvereniging voelen zich vaak verantwoordelijk en betrokken.

2. Sport- en beweegaanbieders vervullen een spilfunctie in het dorp

Sport- en beweegaanbieders hebben veel persoonlijke contacten. Zij kennen mensen van verschillende generaties, specialismen en achtergronden. Daarom kunnen zij een belangrijke verbindende rol vervullen en een waardevolle partner zijn voor het sociaal team/kernpunt. De verbinding met partners in het sociaal domein creëert voor de sport- en beweegsector zelf ook grote voordelen: het biedt een voedingsbodemp voor de continuïteit van de sportvereniging, onder andere door aanwas van nieuwe leden (sportend of als vrijwilliger actief) uit nieuwe doelgroepen en de positieve effecten van samenwerking met maatschappelijke partners uit bijvoorbeeld onderwijs, zorg en welzijn.

3. Sport en bewegen kan mensen letterlijk bewegen naar werk.

Werkzoekenden kunnen door het lidmaatschap van een sportvereniging of het doen van vrijwilligerswerk in de sport allerlei vaardigheden aanleren. Dat helpt hen in hun zoektocht naar een baan. Ook is de sportvereniging een vindplaats voor stages en werkervaringsplaatsen, bij de vereniging zelf of via het netwerk van de verenigingsleden.

4. Sport- en beweegprogramma's kunnen gespecialiseerde zorg beperken of effectiever maken.

Sport en bewegen is gezond. Het verlaagt de kans op aandoeningen, sociaal isolement en sociaal-emotionele klachten. De inzet van sport- en beweegprogramma's kan bijvoorbeeld bij ouderen bijdragen aan het veilig en zelfstandig in de eigen omgeving kunnen blijven wonen, waardoor intramurale zorg niet nodig is of uitgesteld wordt. Bij jeugd kan sport en bewegen bijvoorbeeld onderdeel zijn van een behandelplan binnen de jeugdhulpverlening.

5. Sport en bewegen dragen bij aan gezond opgroeien.

Sport en bewegen dragen bij aan gezond opgroeien. Sport en bewegen bij kinderen draagt bij aan de fysieke en mentale ontwikkeling van kinderen en heeft een grote pedagogische waarde.

2.5 Trends en ontwikkelingen

We schetsen kort de landelijke en lokale trends en ontwikkelingen. Hoe ziet sport en bewegen in Neder-Betuwe eruit in 2030? Welke maatschappelijke ontwikkelingen verwachten we de komende jaren en hoe zijn die van invloed op het sport- en beweeglandschap van de toekomst? Welke ontwikkelingen zijn er beleidsmatig te verwachten of inmiddels doorgevoerd? Wat voor verschillende toekomstscenario's zijn er? En tot welke kansen en keuzes leidt dit voor het beleid?

2.5.1 De trends en ontwikkelingen door maatschappelijke veranderingen

2.5.1.1 demografie

Sportaanbieders hebben of krijgen in de toekomst te maken met een andere doelgroep: meer ouderen, migranten en mensen met een chronische aandoening zullen deel uit gaan maken van de (potentiële) sport-/beweegpopulatie. Dit heeft te maken met de toenemende vergrijzing, de veranderende bevolkingssamenstelling, waaronder meer migranten en een stijging van het aantal mensen met één of meerdere chronische aandoeningen. Andere ontwikkelingen die impact zouden kunnen hebben op het sportaanbod en de sport-/beweegdeelname is de toename van het aantal gezinnen dat om religieuze redenen niet sport.

2.5.1.2 Ontwikkeling van obesogene omgeving met als tegentrend JOGG Neder-Betuwe

De huidige omgeving is in steeds sterkere mate een obesogene omgeving. Dit is een omgeving die uitnodigt tot te veel, calorierijk en ongezond eten en weinig bewegen. Te denken valt aan het verkopen van snacks en snoep op scholen en in sportkantines, het verdwijnen van trapveldjes door nieuwbouw en gevaarlijke routes naar school. Als de omgeving niet uitlokt tot bewegen, of zelfs een obstakel vormt, zal dit een negatief effect hebben op beweeggedrag. Tegelijkertijd zien we ook al een tegentrend, zoals we zien binnen de aanpak Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), waar 12 maart 2019 de kick-off van is geweest in Neder-Betuwe.

2.5.1.3 Bezuinigingen op sport

De laatste jaren hebben wat sport betreft in Neder-Betuwe in het teken gestaan van bezuinigingen. De korting op subsidies (onderhoud en sportstimulering) en het verhogen van de huur van sportaccommodaties hebben sportverenigingen geraakt. Sportverenigingen zijn behoudend om zich in het diepe te gooien met nieuw vernieuwend aanbod, want je weet maar nooit hoe de wind (politiek) gaat waaien.

2.5.1.4 Veranderende rol klassieke vereniging

Mensen sporten steeds vaker flexibel en verenigen zich bijvoorbeeld in zelfgevoerde groepen. De behoefte aan verenigen blijft, maar de vorm waarop dat gebeurt verandert. Hoe biedt je als sportvereniging voldoende flexibiliteit (in trainingstijden, locaties en lidmaatschapsvormen)? Hoe ga je om met weerstand indien verwachtingen en culturele waarden binnen de vereniging niet op één lijn liggen?

2.5.1.5 Technologische ontwikkelingen

Technologie biedt kansen om die meer flexibele groepsverbanden te ondersteunen. Virtuele communities kunnen verbondenheid tussen sporters faciliteren. Er zijn al klassieke sportclubs die experimenteren met het koppelen van het reguliere sportaanbod aan digitale verdieping, zoals interactieve trainingslogboeken of 24/7 coaching. Zo versterkt techniek de verbondenheid met de vereniging.

2.5.1.6 Individualisering maatschappij

Onze maatschappij individualiseert. Mensen delen steeds meer hun eigen tijd in, onder hun eigen voorwaarden. Deze trend bedreigt de klassieke sportclub, waar het vaak gaat over verenigingswaarden en minder over de belangen van het individu. Sportclubs kunnen zich profileren als plek voor sociale interactie in een leven waarin het individu centraal staat. Door bijvoorbeeld in de communicatie de sociale meerwaarde van de club te benadrukken en extra contactmomenten te creëren, ook buiten het sporten om. Gemeenten kunnen inspelen op deze meer individuele behoeften door onder andere inwoners te faciliteren in het huren van een plek om te sporten, kortom het matchen van vraag en aanbod via bijvoorbeeld een digitaal platform.

2.5.1.7 Doorontwikkeling sportkoepel

De sportkoepel is volop in beweging en beweegt mee in de visie om sport en bewegen naast de inzet als doel op zich, ook meer in te zetten als middel om doelstellingen binnen andere beleidsterreinen te bereiken. De sport- en beweegkoepel 2.0 fungeert hierin als netwerkpartner. Het adviesorgaan voor een

sportieve, gezonde samenleving waarbij de sportkoepel de aanvoerder is op het speelveld in de gemeente Neder-Betuwe.

2.5.2 De trends en ontwikkelingen door beleid en/of wetgeving

2.5.2.1 De Wet markt en overheid is verscherpt

Vrijwel alle gemeenten hebben bepaald dat sport een dienst van algemeen belang is, waarmee een uitzonderingspositie voor de sport is veiliggesteld en sportdiensten, zoals de huur van sportaccommodaties, onder de integrale kostprijs kunnen worden aangeboden. De Wet markt en overheid bepaalt dat alle gemeenten die diensten aanbieden die ook door ondernemers kunnen worden aangeboden, minimaal de integrale kostprijs dienen te hanteren.

De aanscherping van de Wet markt en overheid vergt dat de gemeente na moet denken over het 'algemeen belang' dat ze wil hechten aan sport/bewegen en hoe dit geborgd wordt. Daarbij is het zaak onderscheid te maken tussen 'sport als middel' en 'sport als doel'. De visie bevat een argumentatie.

2.5.2.2 De omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet vervangt veel bestaande wet- en regelgeving in de sfeer van ruimtelijke ordening, milieubeleid en waterbeheer met één wet en afgeleide regelgeving. Overgangswetgeving zet het bestaande om naar het nieuwe wettelijk kader, maar de spelregels veranderen met de nieuwe wet, ook waar het gaat om de ruimtelijke en milieuaspecten van sport. De belangrijkste nieuwe instrumenten zijn de omgevingsvisie en het omgevingsplan.

In de omgevingsvisie, en in de uitwerking daarvan in het omgevingsplan, zal de relatie tussen ruimte en milieu enerzijds, en gezondheid anderzijds, een belangrijke plaats krijgen. Het gaat dan niet alleen om bescherming tegen milieu- en gezondheidsrisico's (van verkeer, gevaarlijke stoffen, overstromingen e.d.), maar tevens om de te behalen gezondheidswinst (mogelijkheden voor actief vervoer, beweegvriendelijke omgeving, ontmoetingsplekken e.d.). Er ontstaan hiermee mogelijkheden om bij de inrichting van de omgeving gezondheidsbevordering en beweegvriendelijkheid een speerpunt te maken bij het ontwerp van de omgevingsvisie.

2.5.2.3 Het nationaal preventieakkoord

In het nationaal preventieakkoord staan afspraken om de volgende doelstellingen te behalen als het gaat om sport:

- Vanaf 2025 zijn bijna alle sportverenigingen rookvrij.
- Vanaf 2020 bieden minimaal 2.500 sportclubs hun leden en bezoekers gezondere voeding aan in de kantine.
- Sportclubs en sportscholen willen hun aanbod nog beter toegankelijk maken voor mensen die niet genoeg sporten of bewegen.
- Medewerkers en vrijwilligers die alcohol schenken in sportkantines moeten uiterlijk in 2025 een cursus doen, zodat ze zich kunnen houden aan de leeftijdsgrens voor alcoholverkoop en dat ze weten wat ze moeten met dronken mensen.
- In 2040 is het eten en drinken in 80% van de sportkantines gezonder.

2.5.2.4 Het nationaal sportakkoord

Doel van het Sportakkoord is om de organisatie en financiën van de sport toekomstbestendig te maken. Met dit Sportakkoord willen de minister van Sport (ministerie van VWS), de gemeenten (Vereniging Sport en Gemeenten) en de sportbonden (NOC*NSF) de handen ineen slaan, om te bereiken dat iedereen, écht iedereen, plezier in sport kan hebben. Nu en in de toekomst. Ongehinderd, in een veilige en gezonde omgeving. Een leven lang. Als sporter, vrijwilliger of toeschouwer. Het nationaal sportakkoord is opgebouwd vanuit de vijf sporen die wij in deze sport- en beweegvisie zullen overnemen als kader.

2.5.2.5 Het Gelders sportakkoord

Door kracht, kennis en inzet met elkaar te bundelen, ontstaat een vitale, sportieve en aantrekkelijke Gelderse sportregio. Het Gelders sportakkoord is ook door de gemeente Neder-Betuwe ondertekend.

2.5.2.6 Het lokaal sportakkoord

Alle gemeenten worden opgeroepen een eigen Sportieve Start van het Politieke Jaar te organiseren en te beginnen met een lokaal of regionaal sportakkoord. De komende drie jaar wordt er namelijk 30 miljoen euro geïnvesteerd om het Nationale Sportakkoord om te zetten in lokale sportakkoorden. Lokale

sportakkoorden stimuleren dat binnen gemeenten iedere Nederlander met plezier een leven lang kan sporten en bewegen.

Lokaal kan de gemeente aan de ambities van het Nationaal Sportakkoord werken door onder andere gebruik te maken van de 'stimuleringsregeling Sportakkoord'. Binnen deze stimuleringsregeling kan er (ter inspiratie en overweging) gebruik worden gemaakt van verschillend aanbod wat landelijk, regionaal en/of lokaal al aangeboden wordt. Het aanbod kan bijvoorbeeld bestaan uit scholingen voor professionals/vrijwilligers, maar ook uit interventies (concepten/aanpakken) of financiële bijdragen. Per deelakkoord staan er in het Nationaal Sportakkoord maatregelen die bijdragen aan de ambities van de verschillende deelakkoorden. Het opstellen van een lokaal sportakkoord stimuleert dat iedereen in onze gemeente de mogelijkheid krijgt mee te doen aan sport-, spel- en beweegactiviteiten en draagt bij om (sport)verenigingen, commerciële sportorganisaties, scholen, gemeente, gezondheidsinstellingen, jeugd- en ouderenzorg, et cetera dichter naar elkaar toe te brengen en meer en efficiënter met elkaar samen te laten werken.

2.5.2.7 Jongeren Op Gezond Gewicht Neder-Betuwe (JOGG) onder de vlag van Neder-Betuwe Bloeit!

JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) is een bewezen effectieve aanpak (geen project) waarbij iedereen in de gemeente zich inzet om gezond eten, drinken en bewegen voor jongeren gemakkelijk en aantrekkelijk te maken. Jongeren, hun ouders en hun omgeving staan hierbij centraal. Het is een lokale aanpak waarbij niet alleen ouders en gezondheidsprofessionals zich bezighouden met het bevorderen van een gezonde leefstijl bij kinderen, maar bijvoorbeeld ook winkeliers, bedrijven, scholen en de gemeente zelf. JOGG richt zich met name op jongeren (jong geleerd is oud gedaan), maar doordat de omgeving van het kind betrokken wordt bij de JOGG-aanpak, bereiken we een veel grotere groep. JOGG vormt als een paraplu de verbinding tussen bestaande en nieuwe interventies. De sport- en beweegvisie sluit hier naadloos op aan.

2.6 Hoe is deze visie tot stand gekomen?

Bij het opstellen van de sport- en beweegvisie is een interactief proces doorlopen, waarin de ambities van sport- en beweegaanbieders en de politiek-bestuurlijke ambities zoveel mogelijk bij elkaar zijn gebracht. De eerste fundamenten voor het interactieve proces intern, zijn gelegd tijdens een bijeenkomst, waarbij de verschillende beleidsmedewerkers van sociaal en fysiek betrokken waren. Wij hebben met betrokkenen collega's de eerste kaders van de sport- en beweegvisie geschetst en dwarsverbanden gezocht, op basis van de geformuleerde sporen vanuit het landelijk sportakkoord.

De eerste fundamenten voor het interactieve proces extern, zijn gelegd tijdens een kick-off bijeenkomst. Wij hebben met betrokkenen de eerste kaders van de sport- en beweegvisie geschetst, op basis geformuleerde sporen vanuit het landelijk sportakkoord. Met de ambitie "Sport en bewegen verbindt Neder-Betuwe" in het achterhoofd, zijn de sporen vanuit het landelijk sportakkoord omgezet in lokale ambities en doelstellingen.

Vervolgens is de input nader uitgewerkt door twee afzonderlijke focusgroepen. De focusgroepen zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van maatschappelijke partners, die aangegeven hebben nader betrokken te willen worden bij de uitwerking. Samen met de maatschappelijk partners zullen wij de ambities verder aanscherpen en uiteindelijk komen tot een breed gedragen lokaal sportakkoord, dat in een later stadium vertaald kan worden in een uitvoeringsprogramma. De visie, het lokaal sportakkoord en het uitvoeringsprogramma bieden een afwegingskader om toekomstige vraagstukken aan te toetsen.

3. De visie en missie van Neder-Betuwe

Deze sport- en beweegvisie beschrijft het kader voor het sport- en beweegbeleid voor de komende jaren. Het is nadrukkelijk een kader dat ruimte laat voor maatwerk. Maatwerk in de dorpen, maatwerk in de plannen voor de groei van onze gemeente, maatwerk bij het doorontwikkelen van de participatiemaatschappij en zo meer.

De sport- en beweegvisie schetst de kracht van sport en bewegen voor de gemeente en de manier waarop Neder-Betuwe van deze kracht gebruik wil maken. Daarin bouwen we voort op wat we de afgelopen jaren en samenwerking met samenwerkingspartners hebben bereikt, maar we leggen ook een aantal nieuwe accenten. Bijvoorbeeld door meer dorpsgericht te gaan werken in de sportstimulering en nog meer bij te dragen in de aanpak van sociale problemen in het dorp op basis van dorpsprofielen. Op één domein is vooral de gemeente aan zet: het borgen en integreren van sportieve en beweegvriendelijke ruimte in steeds meer dichtgroeiende dorpskernen. Dit moet aan de voorkant van planvorming gebeuren, eenmaal volgebouwde ruimte wordt immers nooit meer ruimte voor sport en bewegen voor met name kinderen en jongeren. Op basis van bovenstaande worden de visie en de missie als volgt geformuleerd:

De visie:

“Sport en bewegen is een bindend element in de samenleving en belangrijk voor vitale en gezonde inwoners van Neder-Betuwe. De samenwerking tussen de gemeente Neder-Betuwe en partners in het gemeentelijke sportveld hebben een tastbare meerwaarde. Er wordt gezorgd voor een passend en kwalitatief goed sport- en beweegaanbod in de gemeente en is tevens de smeerolie in de lokale samenleving.”

De missie:

Iedere inwoner van Neder-Betuwe moet plezier in het sporten en /of bewegen kunnen beleven, ongehinderd door leeftijd, lichamelijke/geestelijke gesteldheid of sociale positie. Dat zou vanzelfsprekend moeten zijn. Daarom investeren we de komende jaren in onze sportaccommodaties, in het versterken van de sport- en beweegaanbieders en in de motorische vaardigheden van onze jeugd. Samen met partners zet de gemeente Neder-Betuwe de schouders eronder om ambities de komende jaren te realiseren.

Wij volgen hiertoe onderstaande sporen:

• Spoor 1: Inclusief sporten en bewegen in Neder-Betuwe

De ambitie is om iedere inwoner van Neder-Betuwe een leven lang plezier in sporten en bewegen, ongehinderd door leeftijd, lichamelijke of geestelijke gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie te bieden.

• Spoor 2: Duurzame sport- en beweeginfrastructuur

De ambitie is dat ieder dorp in Neder-Betuwe beschikt over een functionele, goede en duurzame sport en beweeginfrastructuur. De buitenruimte wordt beweegvriendelijker ingericht en nodigt uit om te sporten en bewegen.

• Spoor 3: Vitale sportaanbieders

We willen aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig maken zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar blijft.

• Spoor 4: Van jongs af aan vaardig in bewegen

De ambitie is om meer kinderen in de gemeente Neder-Betuwe aan de beweegrichtlijnen te laten voldoen en om de neerwaartse spiraal van motorische vaardigheid van kinderen de komende jaren naar boven toe te buigen.

• Spoor 5: Positieve sportcultuur

Sporten in Neder-Betuwe is leuk, veilig, eerlijk en zorgeloos en gezond. We zorgen samen voor een positieve en gezonde sportcultuur.

3.1 Subdoelstellingen

Onderstaande doelstellingen dragen bij aan het behalen van de doelstelling vanuit de visie en missie:

3.1.1 Effectdoelstellingen

Op basis van de cijfers en bevindingen van de GGD, zijn gedragsdoelstellingen centraal gesteld.

Subdoelstelling 1: Kinderen en jongeren worden gestimuleerd om te voldoen aan de beweegnorm.

1. Het percentage kinderen van 0 tot en met 12 jaar dat voldoende beweegt, is toegenomen in 2030 (ten opzichte van de 0-meting in 2018);
2. Het percentage kinderen van 0 tot en met 12 jaar dat loopt of fietst naar de kinderdagopvang of school, is toegenomen in 2030 (ten opzichte van de 0-meting in 2018);
3. Het percentage kinderen van 13 tot en met 19 jaar dat loopt of fietst naar school of werk is toegenomen in 2030 (ten opzichte van de 0-meting in 2018);
4. Het percentage kinderen van 13 tot en met 19 jaar dat voldoende beweegt is toegenomen in 2030 (ten opzichte van de 0-meting in 2018).

3.1.2. procesdoelen

De procesdoelstellingen zijn doelstellingen die bijdragen aan de effectdoelstellingen. Onder deze uitvoeringsnota ligt per jaar een werkplan, waar nader in is uitgewerkt op welke manier aan de procesdoelstellingen wordt gewerkt in het betreffende kalenderjaar. We volgen hiertoe de eerder genoemde sporen.

4. De analyse: Hoe staat Neder-Betuwe ervoor?

Op basis van de uitkomsten vanuit diverse brainstormsessies intern, brainstormsessies met maatschappelijke partners en de recent afgenomen verenigingsscan, is een analyse opgesteld van de huidige situatie op het gebied van sport en bewegen in Neder-Betuwe; ingedeeld per spoor.

4.1 Spoor 1: Inclusief sporten en bewegen in Neder-Betuwe

Sterk	Kans
<ul style="list-style-type: none">• Beweegprogramma's aangepast sporten/bewegen in Neder-Betuwe.• Inzet en samenwerking buurtsportcoaches met maatschappelijke partners.	<ul style="list-style-type: none">• Uitbreiding bestaande beweegprogramma's naar bredere doelgroep.• Vitaal sportpark met inzet sportparkmanager gespecialiseerd in begeleiding kwetsbare doelgroepen.• Kwalitatieve bewegingslessen vanaf peuterleeftijd
Kan beter	Bedreiging
<ul style="list-style-type: none">• Doorverwijzing scholen/huisarts.• Bewegactiviteiten in verzorgingshuizen.• Samenwerking zorg/sport (signalering en doorverwijzing)	<ul style="list-style-type: none">• Overbezetting sportaccommodaties.• Openbare ruimte niet altijd goed toegankelijk voor inwoners met een beperking/ouderen.• Motoriek kinderen neemt af.• Steeds minder vrijwilligers om te ondersteunen bij nieuwe activiteiten.• Vergrijzing neemt toe.

4.2 Spoor 2: Duurzame sport- en beweeginfrastructuur

Sterk	Kans
<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen staan open om zich breder maatschappelijk in zetten. • Verduurzaming binnensportaccommodaties. • Spreiding sportaccommodaties 	<ul style="list-style-type: none"> • Koppelen sportvereniging aan sociaal domein (vitaal sportpark/open club • Inrichting beweegvriendelijke uiterwaarden (bootcamp/hardlopen/wandelen)/school- en dorpspleinen. • Gebruik buitenruimte voor gymles. • Stimuleren samenwerking
Kan beter	Bedreiging
<ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming buitensportaccommodaties. • Veilige routes naar school (fietspaden) • Multifunctioneel gebruik (buiten)sportaccommodaties. • Aanleg en stimuleren gebruik wandelroutes/klompenpaden/routes uiterwaarden. • Verdeling speelruimte/voetbalveldjes die kwalitatief goed zijn. • Ondersteuning bij beheer van buitensportaccommodaties. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezettingsgraad sportaccommodaties niet optimaal door zondagsrust. • Beschikbare financiële middelen. • Onderhoud gebouwen buitensportaccommodaties • Onderhoud tennisaccommodaties. • Toekomstbestendigheid sportverenigingen. • Ontbreken visie sportaccommodaties • Ongelijkheid huur- en onderhoudsafspraken buitensportverenigingen (historisch gegroeid)

4.3 Spoor 3: Vitale sportaanbieders

Sterk	Kans
<ul style="list-style-type: none"> • Sportvereniging zorgt voor participatie en verbinding. • Walking football als start van de open club. • Inzet studenten als start van vitaal sportpark Dodewaard. • Sportverenigingen staan open voor inzet statushouder/mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in ruil voor gratis sporten/deelname aan activiteiten. • Naschoolse sportactiviteiten in vrijwel alle kernen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet gemeentelijk sportparkmanager/verenigingenmanager. • Verbinding zoeken om beleidsdoelstellingen op andere terreinen te bereiken. • Bereik grotere doelgroep door het werken met flexibele abonnementen/stripkaarten. • Versterken verenigingen door samenwerken te stimuleren. • Schoolsportarrangementen.
Kan beter	Bedreiging
<ul style="list-style-type: none"> • Bundeling accommodaties (sport, welzijn zorg, onderwijs) waardoor samenwerking makkelijker en vanzelfsprekender wordt. • Stimuleren tot overkoepelend sportbestuur dorp of sportaccommodatie. • Doel moet niet zijn om een sportvereniging in stand te houden. Doel moet zijn om vraaggericht te gaan werken/aan te bieden. • Investeren in extra inzet buurtsportcoaches en inzet stagiaires voor activiteiten overdag. Vrijwilligers zijn dan niet beschikbaar. • Focus P-wet ligt op toeleiding naar werk, niet zozeer op toeleiding naar Maatschappelijke participatie. • Politieke betrokkenheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal inwoners met reformatorische achtergrond maakt geen gebruik van buitensportaccommodaties. • Sportverenigingen draaien op vrijwilligers die overdag niet beschikbaar zijn. • Aantal vrijwilligers met structurele taken neemt af. Veel druk op bestaande vrijwilligers. • Begeleiding vrijwilligers vanuit p-wet. • Hoewel sportverenigingen bereid zijn om hun aanbod aan te passen/aangepast hebben (geen muziek, aangepast beweegaanbod) wordt de reformatorisch groep niet bereikt. • Eerst praat de gemeente over bezuinigen en nu praat de gemeente over een visie op sport. • Noodzakelijke fusies kunnen leiden tot meer reisafstand en afhaken leden.

4.4 Spoor 4: Van jongs af aan vaardig in bewegen

Sterk	Kans
<ul style="list-style-type: none"> Naschoolse sport/beweegactiviteiten. Pilot beweegonderwijs Dodewaard. Merendeel kinderen krijgt wettelijk vastgesteld aantal uur bewegingsonderwijs aangeboden. Voldoende speelvoorzieningen voor 0-4 jaar. Gemeente is verantwoordelijk voor de randvoorwaarden voor bewegingsonderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> Invoer schoolzwemmen laat de druk op bezetting sportaccommodaties afnemen en zorgt voor zwemvaardigheid. Vroegtijdig opsporen achterstand motoriek door MQ scan en beweegdiploma. Gezamenlijke gymlessen. Gebruik buitenruimte/ buitensportaccommodatie voor gymles. JOGG biedt kansen om het gesprek integraal aan te gaan. Openstellen velden sportaccommodaties. Koppeling bewegingsonderwijs aan ontwikkeling vitaal sportpark. Bewegingsonderwijs peuters binnen kinderopvang/peuteropvang Combineren sociale activiteiten aan sportactiviteiten om jongeren te binden.
Kan beter	Bedreiging
<ul style="list-style-type: none"> Niet in elke kern een sportaccommodatie. Bewustwording bij ouders noodzaak voldoende bewegen. 	<ul style="list-style-type: none"> Overdag vrijwel alle binnensportaccommodaties volledig bezet (m.u.v. Dodewaard). Ontbreken vakleerkrachten bewegingsonderwijs. Steeds minder leerkrachten met bevoegdheid bewegingsonderwijs. Ontbreken/tekort gekwalificeerde trainers. Steeds minder speelvoorzieningen 4-12 jaar Social media. Tieners stoppen met sporten. Betrokkenheid school naschoolse activiteiten VO Steeds minder sportverenigingen bieden programma's aan peuterleeftijd.

4.5 Spoor 5: Positieve sportcultuur

Sterk	Kans
<ul style="list-style-type: none"> Sportverenigingen voelen zich verantwoordelijk voor hun leden. Signaleringsfunctie "niet plus gevoel". 	<ul style="list-style-type: none"> Aanstellen gemeentelijk vertrouwenspersoon (signaleringsfunctie). Voorwaarden aan inzet sportparkmanager stellen (aandacht specifieke thema's).
Kan beter	Bedreiging
<ul style="list-style-type: none"> Aandacht voor veiligheid en pesten. Communicatie sport/bewegen op website. Uitsluiten personen met grensoverschrijdend door verplicht overleggen VOG. Laagdrempelig contact met de gemeente bij "niet plus gevoel". Invloed op aannemen gezonde leefstijl is beperkt. 	<ul style="list-style-type: none"> Alcoholgebruik algemeen geaccepteerd en noodzakelijk voor inkomsten van de club. Aantal vrijwilligers met structurele taken neemt sterk af, waardoor er geen tijd is voor aanvullende activiteiten.

5. Doelstellingen per spoor uitgewerkt

In dit hoofdstuk wordt de missie van deze visie gepresenteerd. Vervolgens worden de sporen waarlangs we de missie willen realiseren nader toegelicht. Ieder spoor wordt daarbij afgesloten met een aantal ambities die in het vervolg op deze visie worden uitgewerkt.

Spoor 1: Inclusief Sporten

Missie: De lokale partners in gemeente Neder-Betuwe slaan handen ineen voor een meer inclusieve sport- en bewegingsgemeenschap.

Ambitie: Iedere inwoner van Neder-Betuwe beleeft een leven lang plezier aan sporten en bewegen. Iedereen voelt zich welkom binnen het sport/beweegaanbod. Sporten/bewegen is mogelijk voor iedereen die mee wil doen.

Waar staan we nu?

Meedoen aan sport- en beweegactiviteiten is niet voor iedereen vanzelfsprekend. De reden waarom mensen minder deelnemen aan sport kent op individueel niveau verschillende redenen:

- Gezondheid.
- Ontbreken van kennis over gezonde leefstijl en gezondheidsvoordelen.
- Geen/weinig/negatieve ervaring.
- Sociale belemmering.
- Praktische belemmeringen.

Waar willen we naar toe?

- Inclusief sporten en bewegen wordt als vanzelfsprekend ervaren bij (potentiële) sporters/deelnemers beweegaanbod, sport- en beweegaanbieders, gemeente en andere betrokken organisaties (bewustwording).
- Inclusief sporten en bewegen wordt geborgd in een lokaal sport- en beweegakkoord.
- Belemmeringen worden weggenomen, waardoor de toegankelijkheid bevordert wordt.

Dit willen we bereiken door?

- Bewustwording (agenderen, stimuleren kennisuitwisseling).
- Opzetten, versterken en uitbreiden van lokale en/of regionale samenwerking.
- Opzetten, versterken en uitbreiden van passend sport- en beweegaanbod, waarbij er (nog meer) gebruik gemaakt wordt van erkende interventies/goede voorbeelden en de doelgroep betrokken wordt.
- Stimuleren en begeleiden van potentiële sporters naar sport- en beweegaanbod.
- Wegnemen belemmeringen (financieel, praktisch, vindbaarheid regelingen).
- Concrete afspraken opnemen in het lokale sport- en beweegakkoord.

Spoor 2: Duurzame sport- en beweeginfrastructuur

Missie: De lokale partners in gemeente Neder-Betuwe slaan handen ineen voor een meer duurzame sport- en beweeginfrastructuur.

Ambitie: Ieder dorp in Neder-Betuwe beschikt over een functionele, goede en duurzame sport- en beweeginfrastructuur. De buitenruimte is beweegvriendelijk ingericht en nodigt uit om te sporten en bewegen.

Waar staan we nu?

Neder-Betuwe beschikt over een zeer rijke sport/beweeginfrastructuur variërend van sportzalen/hallen tot voetbalvelden en ijsbanen. Circa 85% van de uitgaven aan sport, wordt besteed aan sportaccommodaties. De binnensportaccommodaties verduurzamen, maar de buitensportaccommodaties blijven achter. De huidige tijd vraagt dat accommodaties duurzaam en functioneel gebouwd en gebruikt worden, rekening houdend met het feit dat de manier waarop we sporten is veranderd. Daarnaast is er veel buitenruimte om te wandelen en te fietsen, maar de vraag zal gesteld moeten worden of dit overal veilig kan en of routes voldoende aansluiten op regionale en landelijke netwerken..

Waar willen we naar toe?

Om een leven lang te kunnen sporten en bewegen hebben we een functionele, goede en duurzame infrastructuur nodig. Dit gaat niet alleen om accommodaties (velden, hallen, clubhuizen), maar ook om de buitenruimte. Overal waar gesport en/of bewogen wordt, moeten de voorzieningen in orde zijn.

Dit willen we bereiken door:

- Bewustwording (agenderen, stimuleren kennisuitwisseling).
- Opzetten, versterken en uitbreiden van open sportaccommodaties/flexibele exploitatiemodellen en het stimuleren van multi-inzetbare sportvelden.
- Stapsgewijs invoeren harmonisatie van onderhoud en huur van de buitensportaccommodaties.
- Stimuleren van inwoners om lopend of met de fiets te gaan naar hun bestemming (school, sport, werk, kerk etc.) en belemmeringen hiervoor in kaart te brengen en onderdeel laten vormen van de omgevingsvisie.
- Wegnemen belemmeringen (financieel, praktisch, vindbaarheid regelingen) verduurzamen van sportaccommodaties.
- Bevordering samenwerking en delen (sport)accommodaties.
- Concrete afspraken opnemen in het lokale sport- en beweegakkoord.

Spoor 3: Vitale sport- en beweegaanbieders

Missie: De lokale partners in gemeente Neder-Betuwe slaan handen ineen voor een toekomstbestendig sport/beweeglandschap.

Ambitie: Alle sportaanbieders van Neder-Betuwe zijn toekomstbestendig. De financiële en organisatorische basis is op orde gebracht, zodat de sportaanbieders in Neder-Betuwe zich kunnen richten op een passend aanbod en op passende bindingsvormen.

Waar staan we nu?

Het sportlandschap is in transitie. Een groot deel van de sportverenigingen hebben te maken met een dalend ledenaantal. Ook hebben veel verenigingen te kampen met een tekort aan vrijwilligers. De samenleving wordt individualistischer en kinderen van de leeftijd van 13/14 haken af. Dit baart zorgen voor de toekomst, terwijl de verenigingen juist voor participatie en verbinding zorgen.

Waar willen we naar toe?

Niet iedere sportaanbieder weet nu in te spelen op ontwikkelingen als vergrijzing, individualisering en digitalisering. Samenwerking is een krachtig instrument om continuïteit van de sportaanbieder te verbeteren. Het gaat daarbij zowel om samenwerking binnen de eigen sport (bijvoorbeeld door één trainer aan te stellen die op meerdere clubs actief is), maar ook om samenwerking rondom de accommodatie tussen de verschillende sportaanbieders die daar actief zijn. Ook gaat het om samenwerking tussen de sportaanbieder, de school, de kinderopvang en andere partijen binnen de gemeente, met name zorg en welzijn. Voor veel sportaanbieders is het niet eenvoudig om deze samenwerking vorm te geven. Daarom is het van groot belang dat voor dergelijke vraagstukken goed ondersteuningsaanbod ontwikkeld wordt. De manier om het maatschappelijk rendement te vergroten.

Dit willen we bereiken door:

- Bewustwording (agenderen, stimuleren en kennisuitwisseling).
- Stimulering samenwerking binnen een dorp en dorp overstijgend.
- Stimulering opstart maatschappelijke initiatieven (vitaal sportpark/open club/hybride leeromgeving).
- Concrete samenwerkingsafspraken opnemen in het lokale sport- en beweegakkoord.
- Inzet sportparkmanager (HBO)
- Inzet vereniging ondersteuner (HBO)

Spoor 4: Van jongs af aan vaardig in bewegen

Missie: De lokale partners in gemeente Neder-Betuwe slaan handen ineen voor meer beweegvaardige jeugd.

Ambitie: Er heeft een positieve trendbreuk in de beweegvaardigheid van kinderen in Neder-Betuwe plaatsgevonden.

Waar staan we nu?

De afgelopen jaren is onze jeugd minder gaan bewegen en is zij minder motorisch vaardig geworden. Dit blijkt uit landelijke cijfers, maar ook “de pilot kwaliteitsverbetering bewegingsonderwijs in Dodewaard” laat een zelfde beeld zien. Het is van essentieel belang dan kinderen goed leren bewegen. Zo zullen ze minder snel geblesseerd raken en hun gezondheid verbetert. Als de motoriek achterblijft, zal blijvend bewegen minder vanzelfsprekend worden.

Waar willen we naar toe?

De ambitie van de gemeente Neder-Betuwe is om meer kinderen aan de beweegrichtlijnen te laten voldoen en om de neerwaartse spiraal van de motorische vaardigheid van kinderen naar boven toe om te buigen. De focus wordt gelegd op alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 19 jaar. Sporten en/of bewegen moet een vast onderdeel worden van het dagelijks leven van kinderen.

Dat willen we bereiken door:

- Gemeente en partners slaan de handen ineen om de motorische vaardigheid (inclusief zwemvaardigheid) van de jeugd te verbeteren. Dat gaat via een integrale benadering, waarbij inspanning nodig is op alle domeinen waarin het kind zich beweegt.
- De betrokken partijen zetten zich de komende jaren in om het bewustzijn en de kennis over de nieuwe beweegrichtlijn te vergroten.
- Voorlichten van ouders over de motorische ontwikkeling van hun kinderen tot 6 jaar en verkennen of het consultatiebureau hier een rol in kan spelen.
- Sport/beweegaanbod op maat aanbieden voor jonge kinderen/tieners.

Spoor 5: Een positieve sportcultuur in Neder-Betuwe

Missie: De lokale partners in gemeente Neder-Betuwe slaan handen ineen voor een positieve en gezonde sportcultuur in Neder-Betuwe.

Ambitie: Sporten en bewegen is leuk, veilig, eerlijk, zorgeloos en gezond in Neder-Betuwe.

Waar staan we nu?

Belangrijke en bijzondere eigenschappen van de sportvereniging zijn: een grote emotionele betrokkenheid en het vrijwillige lidmaatschap van de vereniging. Hierbij is het onderliggende motief vaak de groep waartoe men wil behoren en het bijzondere organisatieproces waarvan men deel uit wil maken. Juist deze twee eigenschappen vormen een belangrijk fundament voor het functioneren van de vereniging. De sfeer binnen een vereniging wordt echter niet alleen bepaald door bestuurders en sporters. Ook ouders van jeugdleden, scheidsrechters en trainers hebben hun invloed. Op dit moment is onduidelijk in hoeverre binnen sportverenigingen aandacht is voor een positieve sportcultuur/veilig sportklimaat.

in het Nationaal Sportakkoord staat dat iedereen ongehinderd plezier moet kunnen hebben in een gezonde (sport)omgeving. Ook in het Nationaal Preventieakkoord o.a. de afspraken staan dat (bijna) alle sportverenigingen vanaf 2025 rookvrij zijn en sportkantines vanaf 2020 gezonde voeding aanbieden. Uit recent onderzoek van het Mulier Instituut blijkt dat wanneer sportverenigingen meer aan gezondheidsbevordering doen, jeugdspelers meer plezier hebben in hun sport, hun gezondheid als

beter beoordelen en minder de neiging hebben om te stoppen met de sport. Op dit moment gaat sporten in Neder-Betuwe bij veel sportverenigingen nog hand in hand met roken, ongezonde voeding en overmatig alcoholgebruik.

Waar willen we naar toe?

Alle sportverenigingen hebben actief aandacht voor een positieve en gezonde sportcultuur en dragen dit uit.

Dat willen we bereiken door?

- Trainers worden ondersteund in het vormen van een pedagogisch sportklimaat.
- Een communicatiecampagne wordt ingezet om ouders, trainers en scheidsrechters zich bewust te laten worden van gedrag aan de lijn/in het veld en de invloed daarvan op kinderen.
- Sportclubs weten waar ze moeten zijn als er iets mis gaat binnen de club en hebben de beschikking over een vertrouwenspersoon.
- De gemeente Neder-Betuwe streeft naar een gezonde sportomgeving (niet roken, geen ongezonde voeding en geen overmatig alcoholgebruik), verbindt daar in het uitvoeringsprogramma de benodigde maatregelen aan en wil daar met de sportverenigingen concrete stappen in zetten.

6. Organisatiestructuur

Jongeren Op Gezond Gewicht Neder-Betuwe (JOGG) vormt een overkoepelende integrale beleidsparaplu boven het sociale en fysieke domein en dus ook boven de sport- en beweegvisie. Binnen de gemeente hebben we immers iedereen nodig om een gezonde leefstijl van kinderen en jongeren makkelijker en vanzelfsprekender te maken (intern + extern). De sport- en beweegvisie en het bijbehorend lokaal sportakkoord is één van de pijlers om doelstellingen binnen JOGG te bereiken. Voor JOGG en de sport- en beweegvisie/lokaal sportakkoord zetten we dan ook geen afzonderlijke organisatiestructuur op, maar integreren we beide organisatiestructuren zoveel mogelijk tot één structuur. Dit geldt ook voor de pijleraanpak die we bij JOGG introduceren.

6.1 De pijleraanpak binnen de lokale samenwerking

Net als bij de JOGG aanpak steunt de aanpak zoals we binnen de sport- en beweegvisie schetsen op vijf pijlers:

- Politiek-Bestuurlijk Draagvlak
- Publiek-Private Samenwerking
- Sociale marketing
- Monitoring en Evaluatie
- Verbinding Preventie en Zorg

6.1.1 pijler politiek-bestuurlijk draagvlak

Sport en bewegen draagt bij aan een gezonde leefstijl en heeft een belangrijke plaats in het programma van het college van burgemeester en wethouders.

Doelen: Voor politiek-bestuurlijk draagvlak is het streven om te voldoen aan onderstaande randvoorwaarden:

- Het college van B&W en de gemeenteraad worden jaarlijks geïnformeerd.
- Wethouder en burgemeester worden actief betrokken bij campagnes.
- Het streven is om zoveel mogelijk beleidsmedewerkers vanuit hun eigen discipline actief betrokken te laten zijn bij het vormgeven van en invulling geven aan de uitvoeringsnota. Andere beleidsterreinen hebben sport/bewegen opgenomen in hun beleid, waarbij beleidsmatige inbedding het uiteindelijke doel is.

6.1.2 pijler publiek-private samenwerking

Lokale bedrijven en publieke partijen zijn en worden betrokken het vormgeven van en uitvoering geven aan de uitvoeringsnota sport en bewegen. Ze leveren expertise, denken mee, zetten hun communicatie in en dragen financieel bij en doen mee aan activiteiten. Bedrijven kunnen zich vanuit hun maatschappelijk verantwoord ondernemerschap inzetten voor sport en bewegen in Neder-Betuwe.

Doelen: Voor publiek-private samenwerking is het streven om te voldoen aan onderstaande randvoorwaarden:

- Met de GGD worden de afspraken omtrent de samenwerking binnen het domein sport/bewegen.
- Met lokale bedrijven worden meerjarige samenwerkingsafspraken gemaakt in de vorm van mensen, middelen, massa en/of media.

6.1.3 pijler sociale marketing

'Gezondheid verkopen als een mooie spijkerbroek' daar draait het om bij sociale marketing. Een JOGG-gemeente past de principes van sociale marketing toe op de lokale situatie, afgestemd op de doelgroep via sleutelfiguren en middels diverse kanalen. Dit geldt dus ook voor de uitgangspunten van de sport- en beweegvisie.

Doelen:

- Inwoners en samenwerkingspartners worden actief betrokken bij de ontwikkeling van campagnes en de keuze van activiteiten/interventies.

6.1.4 pijler wetenschappelijke begeleiding en evaluatie

Om te werken aan missie ambitie en doelstellingen, worden er verschillende interventies en activiteiten ingezet waarin de te volgen sporen als leidraad gebruikt worden. Door middel van monitoring en evaluatie van al deze doelstellingen kunnen we tussentijdse resultaten inzichtelijk maken en eventueel bijsturen waar nodig.

Het gaat niet altijd (alleen maar) om tellen, maar ook om vertellen. Lang niet altijd is het mogelijk interventies of beleid kwantitatief te monitoren en/of een kwantitatieve effectmeting uit te voeren. Resultaatgericht werken vergt maatwerk. Binnen de projectgroep vormt monitoring dan ook een vast onderdeel op de agenda.

Binnen het uitvoeringsprogramma wordt concreet inzichtelijk wat we gaan doen om de beoogde doelstellingen te bereiken en is duidelijk wat we willen ophalen aan informatie om meting naar effectiviteit mogelijk te maken. Op de basis van het sportstimuleringsbeleid kan zowel worden toegewerkt naar het bereiken van sociale als economische effecten (VSG, 2018).

Doelen:

- Ieder half jaar wordt de procesevaluatie (activiteitenmonitor) en kwartaalrapportage bijgewerkt.
- Cijfers van de euro-fittest/MQ scan (fysieke fitheid, BMI) worden jaarlijks verwerkt, geanalyseerd en besproken met de groepsleerkrachten.
- Cijfers van de GGD worden gebruikt om te bepalen in welke kernen er aandacht is vereist op de bepaalde thema's.
- Met de GGD vindt afstemming plaats over meetgegevens (wat meten we en wat komt hoe dan ook elke 4 jaar terug in de meting om een evaluatie mogelijk te maken).

Het evalueren en het bijstellen van de plannen op basis van de resultaten is een continuërend proces. Resultaten van verschillende doelen zullen op verschillende momenten bekend worden. De beleidsadviseur zorgt voor afstemming met de stuurgroep, projectgroep en met de werkgroepen als nieuwe resultaten bekend zijn en overleg gewenst is.

6.1.5 pijler verbinding preventie en zorg

Het verbinden van preventie en zorg zorgt ervoor dat preventie, vroege signalering en behandeling geïntegreerd en in samenhang worden uitgevoerd.

7. Communicatie en planning

Medebepalend voor het succes van de het behalen van de doelstellingen die geformuleerd zijn binnen de sport- en beweegvisie, is een brede en frequente communicatie en de inzet van een communicatiemiddelenmix. Om de diverse doelgroepen te bereiken dient de communicatie naast informatief ook een wervend/overtuigend karakter te hebben, zodat bewoners aangezet worden tot deelname aan activiteiten en het aannemen van een gezondere leefstijl.

De afdeling communicatie stelt in overleg met de betrokken beleidsadviseurs een communicatiestrategie op. Voor activiteiten of bijeenkomsten wordt indien nodig steeds een apart communicatieplan opgesteld, afgestemd op de situatie. Hiervoor zal een 'sjabloon' worden opgesteld. Er wordt o.a. gebruik gemaakt van bestaande communicatiekanalen.

Het tijdsplan voor de vervolgstappen ziet er globaal als volgt uit:

Wat	Wanneer
Vaststellen sport- en bewegvisie door de gemeenteraad	3 juli 2019
Vormgeven en ondertekenen lokaal sportakkoord	November 2019
Vaststellen uitvoeringsnota door het college	Januari 2020